

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง วัดก่อนและหลังการทดลอง โดยมีกลุ่มควบคุม (Quasi-Experimental Pretest Posttest design with control group) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ และการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำของพยาบาลวิชาชีพที่ได้รับความรู้โดยสื่อวิดีทัศน์ ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 5 เดือน ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 9 หน่วยงานในโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยหอผู้ป่วย 8 แห่งคือ หอผู้ป่วยพิเศษ หอผู้ป่วยเด็ก หอผู้ป่วยเด็กอ่อน หอผู้ป่วยสูติกรรม หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยรวมหญิง หอผู้ป่วยวิชาชีพและแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน จำนวน 93 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสามัญที่ให้การคุ้ลดผู้ป่วยผู้ใหญ่ ประกอบด้วยหอผู้ป่วย 6 แห่ง คือหอผู้ป่วยสูติกรรม หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยรวมหญิง หอผู้ป่วยวิชาชีพและแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน ไม่ศึกษาในหอผู้ป่วยเด็กและผู้ป่วยเด็กอ่อน เนื่องจากการปฏิบัติในการคุ้ลดผู้ป่วยเด็กมีข้อบกเว้นบางประการ ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบกับการปฏิบัติในการคุ้ลดผู้ป่วยผู้ใหญ่ได้ และไม่ศึกษาในหอผู้ป่วยพิเศษ เนื่องจากไม่สะดวกในการสังเกตการปฏิบัติจนสิ้นสุดกิจกรรม

ผู้วิจัยคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยคำนวณหาค่าขนาดอิทธิพลแล้วนำค่าขนาดอิทธิพลมาหารขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป โดยคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มจากสูตรของกลาสและชอนกินส์ (Glass & Hopkins, 1996) จากงานวิจัยเรื่อง ผลของการเสนอตัวแบบต่อความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาล

ในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ของนันทนา นุ่นงาม ในปี พ.ศ. 2544 กำหนดความคลาดเคลื่อน ที่ระดับ $\alpha = 0.5$ และ power ($1-\beta$) = 0.80 (บุญใจ ศรีสติตย์นราภูร, 2550)

$$d = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{SD_C}$$

โดย

d	=	ขนาดอิทธิพล
\bar{X}_E	=	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
\bar{X}_C	=	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
S.D.C	=	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

$$d = \frac{16.6 - 10.3}{2.4} \\ = 2.6$$

นำค่าขนาดอิทธิพลมาหาจำนวนตัวอย่างจากตารางขนาดตัวอย่างประมาณจากค่าอิทธิพล ของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (Polit & Beck, 2008) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 25 คน

การวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นพยานาลวิชาชีพทุกคนที่ปฏิบัติงานใน 6 หน่วยงาน มีจำนวน ห้าสิบ 66 คน ซึ่งมากกว่าขนาดตัวอย่างที่ได้จากการ

พยานาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยทุกแห่งที่เข้าร่วมในการศึกษามีการปฏิบัติกรรมในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำคล้ายกัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายแบ่งหน่วยงานเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 หน่วยงาน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งพยานาลวิชาชีพทุกคนที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จะเป็นพยานาลวิชาชีพกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามลำดับ

กลุ่มทดลอง หมายถึง พยานาลวิชาชีพที่จะใช้สื่อวิดีทัศน์ ประกอบด้วยพยานาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย อายุรกรรมชายและหอผู้ป่วยวิกดุจ จำนวน 31 คน

กลุ่มควบคุม หมายถึง พยานาลวิชาชีพที่ไม่ได้ใช้สื่อวิดีทัศน์ ประกอบด้วยพยานาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรม หอผู้ป่วยรวมหญิงและแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน จำนวน 35 คน

ในการศึกษารังนี้ หน่วยการวิเคราะห์ใช้จำนวนครั้งของการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกัน การติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำของพยานาลวิชาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย เป็นสื่อวิดีทัศน์เรื่องการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อที่สัมพันธ์กับการใส่สายสวนหลอดเลือดของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค ประเทศไทย และการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการอุปกรณ์ที่สอดใส่เข้าหลอดเลือดดำส่วนปลาย ของสถานบันท ใจแอนนานาบริษัท ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องความยาว 18 นาที มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความหมายของการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ สาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบและการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ร่วมกับการจำลองสถานการณ์ เพื่อชี้แจงให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างสื่อวิดีทัศน์โดย รวบรวมเนื้อหาสำหรับสร้างวิดีทัศน์ แล้วนำเนื้อหา ของสื่อวิดีทัศน์ที่จัดเตรียมขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาล สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ 3 ท่าน และพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 2 ท่าน ตรวจสอบ หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปเขียนเป็นบทวิดีทัศน์ แล้วนำบทวิดีทัศน์ที่จัดเตรียมขึ้นตามเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบ จากผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ 2 ท่าน ตรวจสอบ หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงบทวิดีทัศน์ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนดำเนินการผลิตวิดีทัศน์

ผู้วิจัยประเมินสื่อวิดีทัศน์ โดยนำไปทดสอบแบบ 1:1 กับพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ การทำงานน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤตและหอผู้ป่วยทั่วไป โรงพยาบาลสันป่าตอง รวม 10 คน โดยให้พยาบาลวิชาชีพคุ้มสื่อวิดีทัศน์และขอให้วิจารณ์ ข้อบกพร่อง ต่างๆ ทั้งด้านภาษา ภาพ การจัดลำดับเนื้อหา รวมทั้งข้อบกพร่องอื่นๆ หลังจากนั้นนำข้อบกพร่องมา ปรับปรุงแก้ไขสื่อวิดีทัศน์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยคำถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานพยาบาล ประสบการณ์ในการคุ้มครอง ผู้ป่วยที่ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ การ ได้รับความรู้เรื่องการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

2.2 แบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวปฏิบัติของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค ประเทศไทย ปี ก.ศ. 2002 ร่วมกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการอุปกรณ์ที่สอดใส่เข้าหลอดเลือดดำส่วนปลายของสถาบันโภเอนนานริก็ ปี ก.ศ. 2008 ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับความหมายของการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ สาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบและแนวทางการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ในกิจกรรมที่ปฏิบัติโดยพยาบาลวิชาชีพ คำ답นเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 18 ข้อ คะแนนเต็ม 18 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนคือตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดไม่ได้คะแนน

2.3 แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยชื่อผู้ถูกสังเกต วันที่สังเกต ช่วงเวลาที่สังเกตและการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมที่สังเกตประกอบด้วย การใช้เครื่องป้องกัน การเตรียมผิวนังบริเวณ ใส่สายสวนหลอดเลือด การเฝ้าระวังการติดเชื้อ การทำแพลงบริเวณที่ใส่สายสวนหลอดเลือด การดูแลชุดให้สารน้ำและข้อต่อ การเตรียมยาฉีดและการฉีดยาทางหลอดเลือดดำ การเตรียมและการให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (check list) โดยให้ความหมายดังนี้

ปฏิบัติถูกต้อง	หมายถึง	ปฏิบัติได้ถูกต้องในกิจกรรมนั้นๆ
ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	หมายถึง	ปฏิบัติไม่ถูกต้องในกิจกรรมนั้นๆ
ไม่ปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ

การควบคุมคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความตรงตามเนื้อหา (content validity)

1.1 แบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้ที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ 3 ท่าน และพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 2 ท่าน ตรวจสอบ คำนวณหาค่าดัชนีความตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index [CVI]) ได้ค่าเท่ากับ 0.87

1.2 แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการสังเกตที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาล ด้านการควบคุมการติดเชื้อ 3 ท่าน และพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 2 ท่าน ตรวจสอบ หลังจาก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยคำนวณค่าดัชนีความตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index [CVI]) ได้ค่าเท่ากับ 0.97

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

2.1 การหาความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำที่ผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้กับพยานาลวิชาชีพโรงพยาบาลสันป่าตองจำนวน 10 คน หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามวิธีของ กูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เท่ากับ 0.89

2.2 การหาความเชื่อมั่นของการสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ผู้วิจัยนำแบบสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ไปสังเกตการปฏิบัติของพยานาลวิชาชีพโรงพยาบาลลำพูน พร้อมกับพยานาลควบคุมการติดเชื้อโรงพยาบาลลำพูน 1 ท่าน สังเกต 7 กิจกรรมคือ การใช้เครื่องป้องกัน การเตรียมผิวนังบริเวณใส่สายสวนหลอดเลือด การเฝ้าระวังการติดเชื้อ การทำแพลงบริเวณที่ใส่สายสวนหลอดเลือด การคูแลดูแลให้สารน้ำและข้อต่อ การเตรียมยาฉีดและการฉีดยาทางหลอดเลือดดำ การเตรียมและการให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ สังเกตกิจกรรมละ 5 ครั้ง หลังจากนั้นผู้วิจัยนำผลที่ได้มาหาความเชื่อมั่นของการสังเกต (interrater reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 1

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำเสนอหัวข้อและโครงร่างการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์เพื่อขอรับรองเชิงจริยธรรมคือ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะกรรมการสาขาวิชา หลังได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการทำวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย การบันทึกข้อมูลจะไม่มีการระบุชื่อแต่จะใช้วิธีการใส่รหัสแทนข้อมูลที่ได้จะปกปิดเป็นความลับและใช้สำหรับการวิจัยเพื่อ ผลประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น โดยทำการวิเคราะห์ในภาพรวม ไม่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาผลงานใดๆ ทั้งสิ้น กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะตอบตกลงหรือปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการวิจัย และสามารถถอนจากการทำวิจัยได้โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำหนังสือผ่านคอมพิวเตอร์ภาษาไทยเชียงใหม่ เสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตทำการศึกษาในหอผู้ป่วย วิกฤติ หอผู้ป่วยรวมหญิง หอผู้ป่วยชายรกรรมชาย หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย หอผู้ป่วยสูติ-นรีเวช และแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน โรงพยาบาลศรีสังวาลย์
2. เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและขอความร่วมมือในการทำวิจัย
3. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้เข้าใจตรงกัน พร้อมทั้งให้ลงนามในใบขยยอนเข้าร่วมการวิจัย
4. ผู้วิจัยแจกแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปและแบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ แก่กลุ่มควบคุมและขอรับคืนภายใน 1 สัปดาห์ โดยขอให้ตอบแบบวัดความรู้ด้วยตนเอง ตามความรู้ที่มี โดยไม่ต้องระบุชื่อของผู้ทำแบบวัดความรู้ พร้อมทั้งอธิบายว่าผลการวัดคะแนนความรู้จะทำในภาพรวม ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน
5. ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติงานของกลุ่มควบคุมแบบมีส่วนร่วม โดยไม่มีการบันทึกข้อมูล เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับการมีผู้วิจัยอยู่ในหน่วยงานและปฏิบัติงานตามปกติเป็นเวลา 1 สัปดาห์ แล้วจึงสังเกตการปฏิบัติก่อนการทดลองจำนวน 5 วันต่อสัปดาห์ โดยทำการสุ่มหอผู้ป่วยและเวลาที่จะสังเกตโดยวิธีจับคลากแบบไม่ใส่คืน จนครบทุกหอผู้ป่วยและทุกเวรแล้วจึงเริ่มสุ่มใหม่จนครบตามระยะเวลาที่ศึกษา ทำการสังเกตการปฏิบัติในกิจกรรมการใช้เครื่องป้องกัน การเตรียมผิวนังบริเวณใส่สายสวนหลอดเลือด การเฝ้าระวังการติดเชื้อ การทำแผลบริเวณที่ใส่สายสวนหลอดเลือด การคุ้มครองให้สารน้ำและข้อต่อ การเตรียมยาฉีดและการฉีดยาทางหลอดเลือดดำ การเตรียมและ การให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ ในกรณีมีกิจกรรมที่ต้องสังเกตเกิดขึ้นพร้อมกัน ผู้วิจัยใช้วิธีการจับคลากเลือกกิจกรรมที่สังเกตและสังเกตการปฏิบัติงานสิ้นสุดกิจกรรม ใช้ระยะเวลาสังเกต 4 สัปดาห์
6. ผู้วิจัยวัดความรู้ของกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง โดยใช้แบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลอง และขอรับคืนภายใน 1 สัปดาห์ โดยขอให้ตอบแบบวัดความรู้ด้วยตนเอง ตามความรู้ที่มี โดยไม่ต้องระบุชื่อพร้อมทั้งอธิบายว่าผลการวัดคะแนนความรู้จะทำในภาพรวม ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน

7. ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ภายหลังวัดความรู้ครั้งที่ 2 ของกลุ่มควบคุม โดยวิธีการเข่นเดียวกับระยะก่อนการทดลอง ใช้เวลา สังเกต 4 สัปดาห์

8. สัปดาห์ที่ 10 ของการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอให้กลุ่มทดลองตอบแบบบันทึกข้อมูล ทั่วไปและแบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ก่อนการใช้ สื่อวีดิทัศน์ และขอรับคืนภายใน 1 สัปดาห์ โดยขอให้ตอบด้วยตนเอง ตามความรู้ที่มี โดยไม่ต้อง ระบุชื่อ

9. ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติงานของกลุ่มทดลองแบบมีส่วนร่วม โดยไม่มีการบันทึกข้อมูล เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความคุ้นเคยกับการมีผู้วิจัยอยู่ในหน่วยงาน และปฏิบัติงานตามปกติเป็น เวลา 1 สัปดาห์ หลังจากนั้น ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติก่อนการใช้สื่อวีดิทัศน์ โดยวิธีการเข่นเดียวกับ การสังเกตในกลุ่มควบคุม ใช้ระยะเวลาสังเกต 4 สัปดาห์

10. ผู้วิจัยแบ่งพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มทดลองออกเป็นกลุ่มย่อยตามหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน แล้วนัดให้กลุ่มย่อยชนวีดิทัศน์พร้อมกันในแต่ละกลุ่ม จำนวน 1 ครั้ง ภายในห้องประชุมในหอผู้ป่วย ที่กลุ่มทดลองปฏิบัติงาน

11. ผู้วิจัยอนบวีดิทัศน์ให้กลุ่มทดลองทุกคนนำกลับไปศึกษาด้วยตนเอง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยไม่กำหนดจำนวนครั้งที่จะศึกษา

12. ผู้วิจัยวัดความรู้ของกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบวัดความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อ จากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลอง

13. ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ภายหลังกลุ่มทดลองชนวีดิทัศน์ โดยวิธีการเข่นเดียวกับระยะก่อนการทดลอง ใช้เวลาสังเกต 4 สัปดาห์

14. หลังรวมรวมข้อมูลกลุ่มทดลองเสร็จล้วน ผู้วิจัยจัดให้กลุ่มควบคุมได้ชมวีดิทัศน์ 1 ครั้ง

15. บรรณาธิกรณ์และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนำมาแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ หากค่าพิสัยคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ t-test และสถิติทดสอบ chi-square

2. ทดสอบการกระจายของกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติ Kolmogorov smirnov test พบการกระจายของข้อมูลเป็นแบบปกติ จึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test

3. เปรียบเทียบร้อยละของการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบ chi-square และใช้สถิติทดสอบ Fisher's exact

เนื่องจากกลุ่มทดลองมีการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำในระเบก่อนการทดลองถูกต้องมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงใช้สถิติทดสอบ Cochran-Mantel-Haenszel ในการเปรียบเทียบร้อยละของการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองร่วมด้วย เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์ข้อมูล

คำนวณร้อยละการปฏิบัติที่ถูกต้องโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละการปฏิบัติที่ถูกต้อง} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปฏิบัติที่ถูกต้อง}}{\text{จำนวนครั้งการปฏิบัติที่สังเกตทั้งหมด}} \times 100$$